

МОНГОЛ УЛСЫН СТАНДАРТ

АНГИЛАЛТЫН КОД 13.320

Хөдөлмөр хамгаалал, Дохионы өнгө, аюулгүй ажиллагааны тэмдгүүд

MNS 12.4.002-85-ын оронд
MNS 12.4.002:2020
ISO 7010, ANSI Z535

Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын 20XX оны XX дугаар сарын
XX-ны өдрийн дугаар тушаалаар батлав.
Энэхүү стандартыг улсын бүртгэлд бүртгэсэн өдрөөс эхлэн мөрдөнө.
Энэ стандартын шаардлагыг заавал мөрдөнө.

HSCT

MNS 12.4.002:2020

УЛААНБААТАР
2020

1. ЗОРИЛГО

Энэхүү стандартаар хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын дохионы өнгө, тодорхойлолт, аюулгүй ажиллагааны тэмдгийн дүрслэл, хэмжээ, хэлбэр, дохионы тайлбар бичиглэл болон тэдгээрийг хэрэглэх журмыг тогтооход оршино.

2. ХАМРАХ ХҮРЭЭ

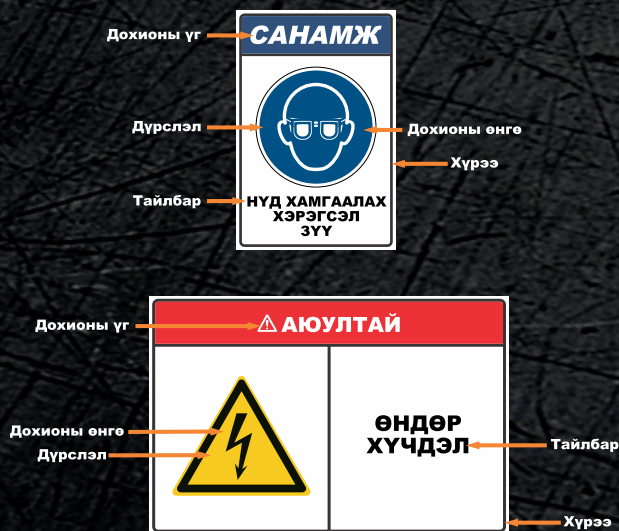
Энэхүү стандарт улс ардын аж ахуйн бүх салбарт хэрэглэж байгаа дохионы өнгө, аюулгүй ажиллагааны тэмдгүүдэд хамаарна.

3. НОРМАТИВ ИШЛЭЛ

ISO 7010:2019 Graphical symbols – Safety colours and safety signs – Registered safety signs
ANSI Z535 Safety Alerting Standards

4. НЭР ТОМЪЁО, ТОДОРХОЙЛОЛТ

Энэ стандартад хэрэглэсэн нэр томъёог дараах байдлаар ойлгоно. Үүнд:

Дохионы өнгө

Гэмтлийн зэргээс хамааран сэрэмжлүүлэх өнгө

Дохионы үг

Гэмтлийн зэргээс хамааран сэрэмжлүүлэг үг

Дүрслэл

ISO 7010 стандартад заагдсан пиктографик зураг

Тайлбар

Аюулыг тодорхойлж, сэрэмжлүүлэх зорилгоор бичигдсэн бичиглэл

Хүрээ

Тэмдэгний гадуур хязгаарыг харуулсан зураас

5. ЕРӨНХИЙ ДҮРЭМ

5.1 Дохионы өнгө, аюулгүй ажиллагааны тэмдгүүд нь аюултай орчинд ажиллагсдын анхаарал татах, үүсэж болзошгүй аюулаас урьдчилан сэргийлэх, аюулгүй ажиллагааг хангах зорилгоор тодорхой үйлдлийг гүйцэтгэхийг зааж, зөвшөөрөхөд болон шаардлагатай мэдээлэлд зориулагдана.

5.2 Дохионы өнгө, аюулгүй ажиллагааны тэмдгүүд нь аюулгүй ажиллагааны талаар авах шаардлагатай арга хэмжээ, ажиллагсдын хамгаалах хэрэгслийг орлохгүй.

5.3 Дохионы өнгийг үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмжийн аюулын эх үүсвэр болж болзошгүй хийц, эд анги хэсгийн гадаргуу, хаалт болон бусад төрлийн хамгаалах төхөөрөмж, галын техникт хэрэглэнэ.

5.4 Аюулгүй ажиллагааны тэмдгийг ажиллагчдад аюул учруулж болзошгүй байранд, мөн үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмж дээр байрлуулна.

5.5

Ажлын байр, барилгын объект болон үйлдвэрлэлийн талбайд орох хаалганд аюулгүй ажиллагааны тэмдгийг байрлуулсан байвал тухайн байр, объект, талбайг бүхэлдээ энэ тэмдгийг үйлчлэх бүсэнд оршиж байна гэж ойлгоно. Тэмдгийн үйлчлэх бүсийг хязгаарлах шаардлагатай тохиолдолд энэ тухай заалтыг тайлбар бичигт нэмж оруулна.

5.6

Аюулгүй ажиллагааны тэмдгүүд нь орчин тойрондоо тод содон, хүмүүст харагдахаар байрласан байх ёстой.

Аюулгүй ажиллагааны тэмдгүүдийг сайн харагдахаар газар ажиллагсдын анхаарлыг саринуулахааргүй, ажиллагсдад аюул үүсгэхээргүйгээр байрлуулсан байвал зохионо.

5.7

Дохионы өнгө, аюулгүй ажиллагааны тэмдгийг энэхүү стандартад заасны дагуу тухайн хэрэглэгч байгууллага, үйлдвэр, аж ахуйн газар хийж гүйцэтгэнэ.

5.8

Энэхүү стандарт болон салбарын стандартаар тогтоогдсон аюулгүй ажиллагааны тэмдгүүд нь замын хөдөлгөөний болон төрөл бүрийн тээвэрт зориулсан тэмдгүүдтэй давхардаж болохгүй. MNS 12.4.002-85

5. ЕРӨНХИЙ ДҮРЭМ

5.13 Тэмдэг босоо, хөндлөн эсвэл зөвхөн дүрслэл хэлбэрээр байж болно.

6. ДОХИОНЫ ӨНГӨ, ЗОРИУЛАЛТ, ХЭРЭГЛЭХ ЖУРАМ

6.1 Дохионы өнгө болгон улаан, шар, ногоон, хөх дөрвөн өнгийг тогтооно. Дохионы өнгийн утга санааг 1-р хүснэгтэд харуулав.

ДОХИОНЫ ӨНГӨ	ДОХИОНЫ ӨНГИЙН УТГА	ТОДРУУЛАХ ӨНГӨ
1.УЛААН	ХОРИГЛОХ, ШУУД ҮХЭЛД ХҮРГЭХ АЮУЛ, ГАЛ УНТРААХ ХЭРЭГСЭЛ	ЦАГААН
2. ШАР	АНХААРУУЛАХ, АЮУЛ УЧИРЧ БОЛЗОШГҮЙ БАЙДАЛ	ХАР
3. НОГООН	САНУУЛАХ, ХӨДӨЛМӨРИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН САНАМЖ, АНХНЫ ТУСЛАМЖИЙН ХЭРЭГСЭЛ	ЦАГААН
4. ХӨХ	ЗААХ, МЭДЭЭЛЭХ, НЭГ БҮРИЙН ХАМГААЛАХ ХЭРЭГСЭЛ	ЦАГААН

Хүснэгт 1

6. ДОХИОНЫ ӨНГӨ, ЗОРИУЛАЛТ, ХЭРЭГЛЭХ ЖУРАМ

6.13 Дохионы үг сонгохдоо дараах загварыг ашиглана:

7. АЮУЛГҮЙ АЖИЛЛАГААНЫ ТЭМДГҮҮД. ХЭЛБЭР, ӨНГӨ, ХЭМЖЭЭ БОЛОН ЗОРИУЛАЛТ

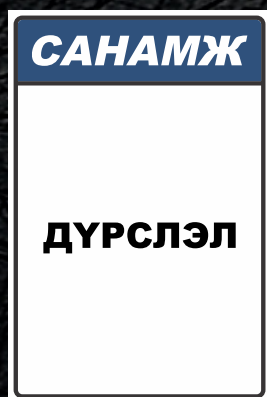
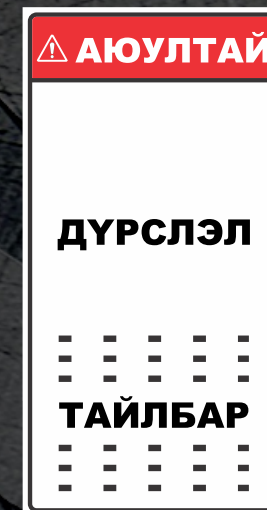
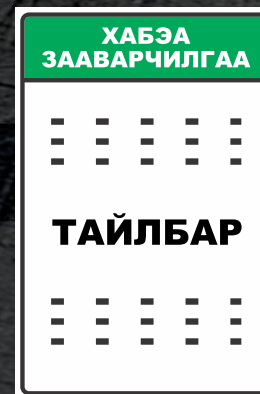
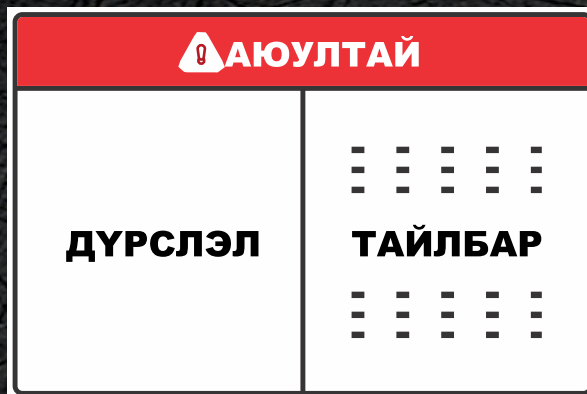
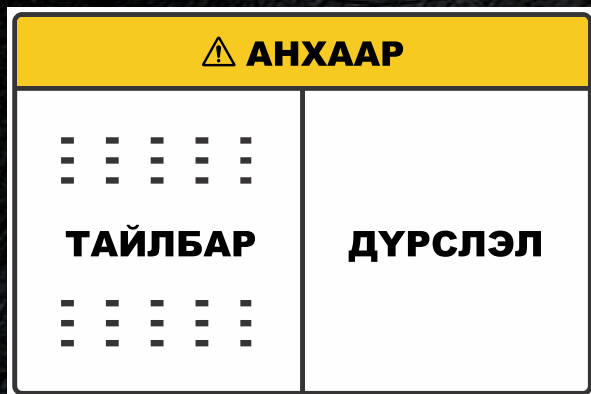
7.1 Аюулгүй ажиллагааны тэмдгүүдийг дөрвөн бүлэгт ангилна. Хүснэгт 2-оор харуулав.

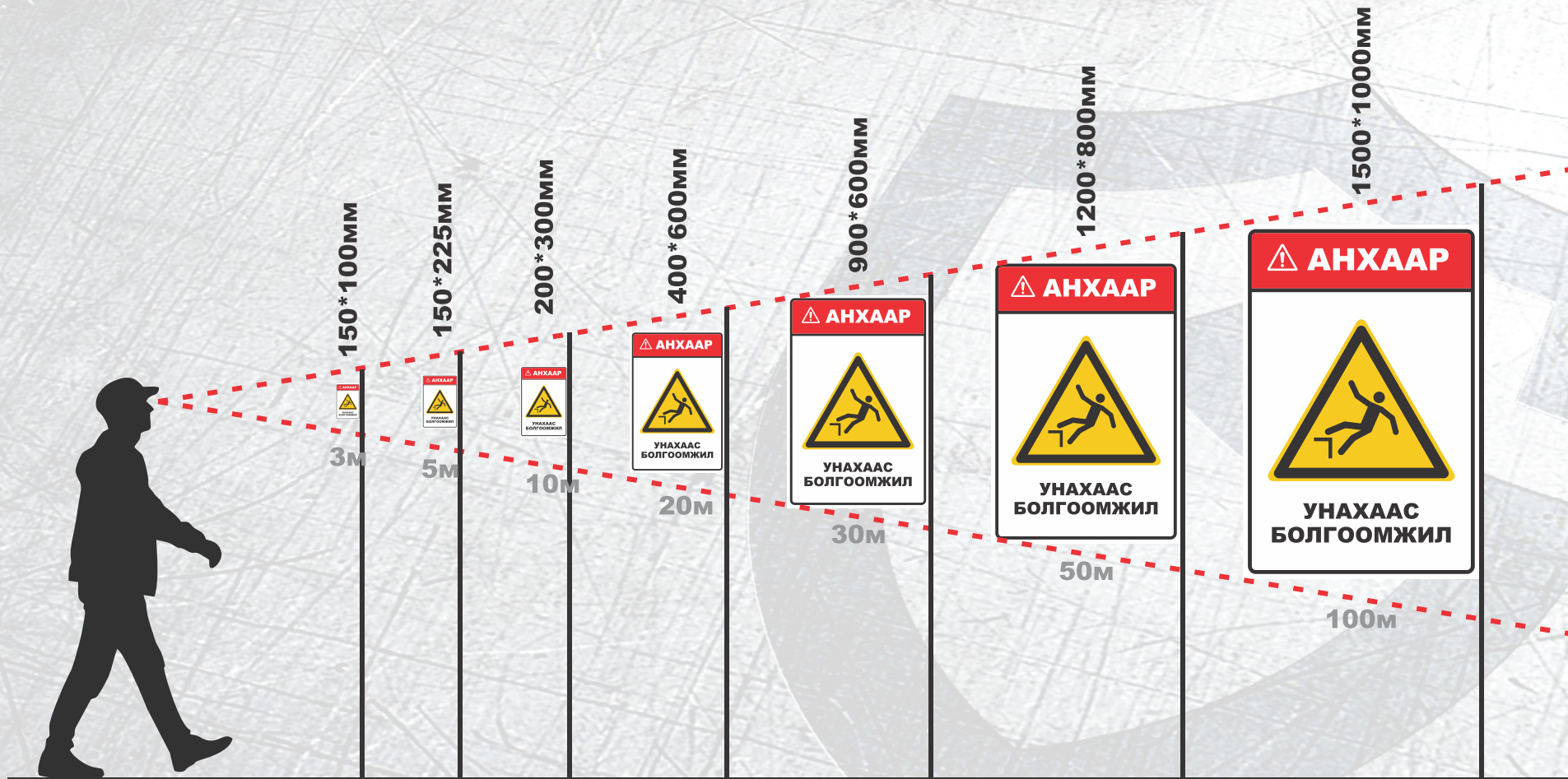
БУДГИЙН ДУГААР	ТЭМДЭГИЙН НЭР	ТЭМДЭГИЙН ХЭЛБЭР	ТАЙЛБАР
1	ХОРИГЛОХ		Улаан дугуй дүрслэл дотор ташуу зураастай. Шинээр мөрдөх тэмдэг дээр буюу тусгай нэмэлт хүснэгтэд тайлбар бичиглэл хийхийг зөвшөөрнө.
2	АНХААРУУЛАХ		Шар гурвалжин дүрслэлээр илэрхийлнэ. Тэмдэг дээр буюу тусгай нэмэлт хүснэгтэд тайлбар бичиглэл хийхийг зөвшөөрнө.
3	САНУУЛАХ		Хөх өнгийн дэвсгэртэй дугуй тэмдгээр илэрхийлнэ. Тэмдэг дээр тайлбар бичиглэл хийхийг зөвшөөрнө.
4	ЗААХ		Ногоон өнгөөр илэрхийлнэ. Тэмдэг дээр тайлбар бичиглэл хийхийг зөвшөөрнө.

Хүснэгт 2

7. АЮУЛГҮЙ АЖИЛЛАГААНЫ ТЭМДГҮҮД. ХЭЛБЭР, ӨНГӨ, ХЭМЖЭЭ БОЛОН ЗОРИУЛАЛТ

7.12.18 Аюулгүй ажиллагааны тэмдгийн хэлбэрийг дараах үндсэн 7 загвараар хийнэ:

ХОРИГЛОНО

1.1

**ТАМХИ
ТАТАХ
ХОРИОТОЙ**

1.2

**ИЛ ГАЛ
ГАРГАХЫГ
ХОРИГЛОНО**

1.3

**ХҮНСНИЙ
БҮТЭЭГДЭХҮҮН
ХЭРЭГЛЭЖ
БОЛОХГҮЙ**

1.10

**БАРАА
ХУРААЖ
БОЛОХГҮЙ**

1.11

**ЭНД
ЗОГСОЖ
БОЛОХГҮЙ**

1.12

**ДАМЖИН
ӨНГӨРӨХ
ХОРИОТОЙ**

1.4

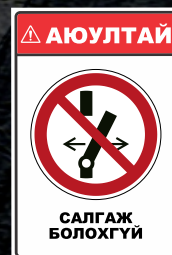
**УСААР
УНТРААЖ
БОЛОХГҮЙ**

1.5

**ХҮНД АЧАА
ТАВИХЫГ
ХОРИГЛОНО**

1.6

**САЛГАЖ
БОЛОХГҮЙ**

1.13

**ЗҮЛГҮҮРДЭЖ
БОЛОХГҮЙ**

1.14

**УСАН
БУУ АШИГЛАЖ
БОЛОХГҮЙ**

1.15

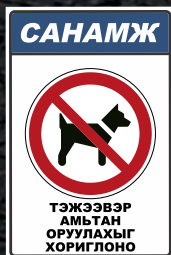
**ГАР УТАС
ХЭРЭГЛЭХИЙГ
ХОРИГЛОНО**

1.7

**МЕТАЛ
СУУЛГАЦТАЙ ХҮН
ОРЖ БОЛОХГҮЙ**

1.8

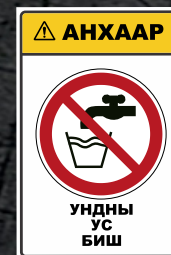
**ТЭЖЭЭВЭР
АМЬТАН
ОРУЛАХЫГ
ХОРИГЛОНО**

1.9

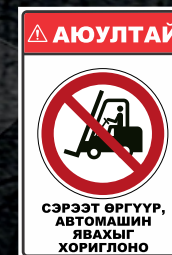
**ГАР ТАСДАГЧ
АШИГЛАЖ
БОЛОХГҮЙ**

1.16

**УНДНЫ
УС
БИШ**

1.17

**СЭРЭЭТ ӨРГҮҮР,
АВТОМАШИН
ЯВАХЫГ
ХОРИГЛОНО**

1.18

1.19

1.20

1.21

1.28

1.29

1.30

1.22

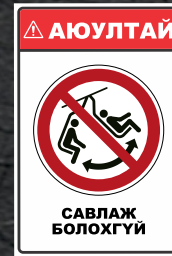
1.23

1.24

1.31

1.32

1.33

1.25

1.26

1.27

1.34

1.35

1.36

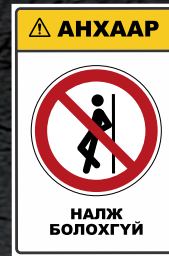
1.37

1.38

1.39

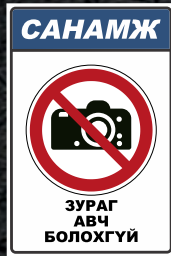
1.46

1.47

1.40

1.41

1.42

1.43

1.44

1.45

2.1

2.2

2.3

2.10

2.11

2.12

2.4

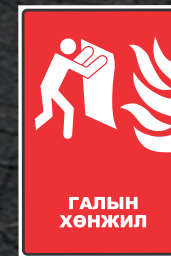
2.5

2.6

2.13

2.14

2.15

2.7

2.8

2.9

2.16

2.17

3.1

ЛАЗЕРЫН
ТУЯА

3.2

ИОНЖУУЛААГУЙ
ЦАЦРАГ

3.3

ГАРАА
ХАВЧУУЛАХААС
БОЛГООМЖИЛ

3.10

ЭРГЭЛТЭТ
ТОНОГ
ТӨХӨӨРӨМЖ

3.11

БАТАРЕЙ
ЦЭНЭГЛЭЖ
БАЙНА

3.12

СОРОНЗОН
ТАЛБАЙ

3.4

НОХОЙТОЙ

3.5

СЭРЭЭТ ӨРГҮҮР
АЖИЛЛАЖ
БАЙНА

3.6

ӨРГӨСТ
ТОР

3.13

МАЛ, АМЬТАН

3.14

ДЭЭРЭЭС
БИЕТ УНАХ
АЮУЛТАЙ

3.15

АЧАА
ӨРГӨХ
ТАЛБАЙ

3.7

ХОРТОЙ
БОДИС

3.8

ИДЭМХИЙ
БОДИС

3.9

ДЭЭВЭР
ЦӨМРӨХ
АЮУЛТАЙ

3.16

БҮДРЭХЭЭС
БОЛГООМЖИЛ

3.17

УНАХААС
БОЛГООМЖИЛ

3.18

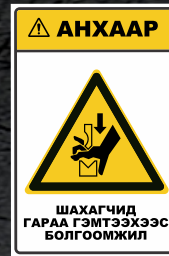
3.19

3.20

3.21

3.28

3.29

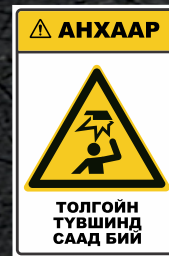
3.30

3.22

3.23

3.24

3.31

3.32

3.33

3.25

3.26

3.27

3.34

3.35

3.36

3.37

3.38

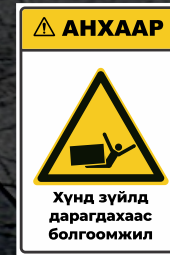
3.39

3.46

3.47

3.48

3.40

3.41

3.42

3.43

3.44

3.45

4.1

4.2

4.3

4.4

4.5

4.6

4.7

4.8

4.9

4.10

4.11

4.12

4.13

ТҮРГЭН
ТУСЛАМЖИЙН
УТАС

4.14

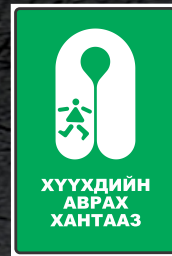
ЦУГЛАХ
ЦЭГ

4.15

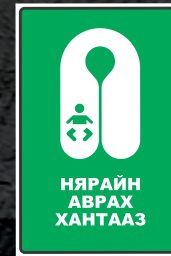
ГАРАХЫН
ТУЛД ХАГАЛ

4.16

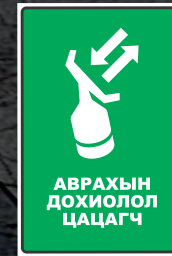
ХҮҮХДИЙН
АВРАХ
ХАНТААЗ

4.23

НЯРАЙН
АВРАХ
ХАНТААЗ

4.24

АВРАХЫН
ДОХИОЛОЛ
ЦАЦАГЧ

4.25

ЭМЧ

4.17

АВРАХ
ШАТТАЙ
ЦОНХ
(ЗҮҮН)

4.18

АВРАХ
ШАТТАЙ
ЦОНХ
(БАРУУН)

4.19

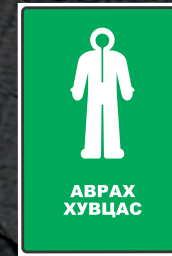
ХӨЛӨГ
ОНГОЦНООС
БУУХ

4.26

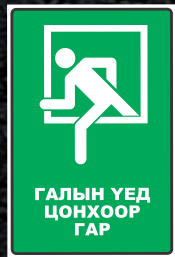
ХӨЛӨГ
ОНГОЦНООС
БУУХ
ХООЛОЙ

4.27

АВРАХ
ХУВЦАС

4.28

ГАЛЫН ҮЕД
ЦОНХООР
ГАР

4.20

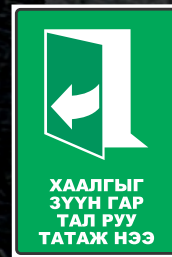
ГАЛЫН ҮЕД
ЗУГТАХ
ЦОНХ

4.21

АВРАХ
ХАНТААЗ

4.22

ХААЛГЫГ
ЗҮҮН ГАР
ТАЛ РУУ
ТАТАЖ НЭЭ

4.29

ЗҮРХ
СЭДЭЭГЧ
ТӨХӨӨРӨМЖ

4.30

НҮД
УГААХ
ЦЭГ

4.31

ОСЛЫН ШҮРШҮҮР

4.32

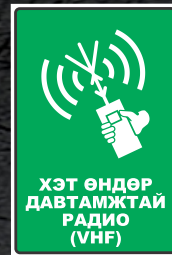
ДАМНУУРГА

4.33

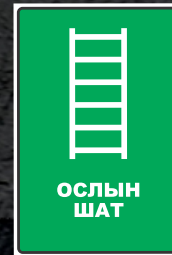
ЦАГИЙН ЗҮҮНИЙ ЭСРЭГ ЭРГҮҮЛЭН ОНГОЙЛГО

4.34

ХЭТ ӨНДӨР ДАВТАМЖТАЙ РАДИО (VHF)

4.41

ОСЛЫН ШАТ

4.42

ХААЛГЫГ БАРУУН ГАР ТАЛ РУУ ТАТАЖ НЭЭ

4.43

ЦАГИЙН ЗҮҮНИЙ ДАГУУ ЭРГҮҮЛЭН ОНГОЙЛГО

4.35

ОСЛЫН ҮЕД УНТРААХ ТОВЧ

4.36

ОЛСТОЙ АВРАХ ЦАГИРАГ

4.37

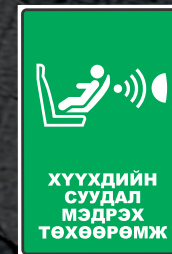
НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ САНДАЛ

4.44

АНХНЫ ТУСЛАМЖИЙН ЦЭГ

4.45

ХҮҮХДИЙН СУУДАЛ МЭДРЭХ ТӨХӨӨРӨМЖ

4.46

ДОХИОНЫ БУУ

4.38

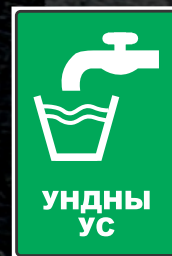
ШҮХЭРТЭЙ ДОХИОЛОЛ

4.39

УЯА ШИДЭГЧ

4.40

УНДНЫ УС

4.47

ХААЛГЫГ БАРУУН ГАР ТАЛ РУУ ТҮЛХЭЖ НЭЭ

4.48

ТҮР ЦУГЛАХ ЦЭГ

4.49

ГЭРЭЛТҮҮЛЭГЧТЭЙ
АВРАХ
ЦАГИРАГ

4.50

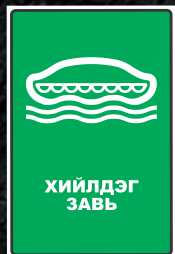
ГЭРЭЛТҮҮЛЭГЧТЭЙ
ОЛСТОЙ АВРАХ
ЦАГИРАГ

4.51

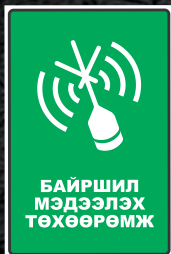
ОЛС
ТАСЛАГЧ
ХУТГА

4.52

ХИЙЛДЭГ
ЗАВЬ

4.53

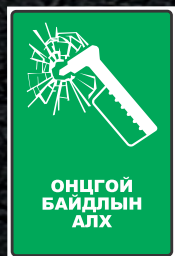
БАЙРШИЛ
МЭДЭЭЛЭХ
ТӨХӨӨРӨМЖ

4.54

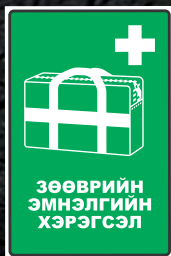
ХӨЛӨГ
ОНГОЦНООС
БУУЛГАХ
ШАТ

4.55

ОНЦГОЙ
БАЙДЛЫН
АЛХ

4.56

ЗӨӨРИЙН
ЭМНЭЛГИЙН
ХЭРЭГСЭЛ

4.57

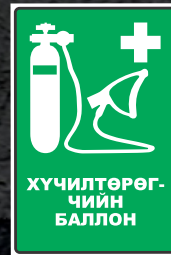
ЭМИЙН
САН

4.58

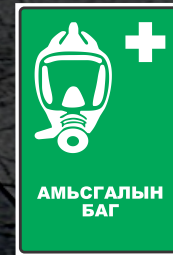
ХААЛГЫГ
ЗҮҮН ГАР
ТАЛ РУУ
ТҮЛХЭЖ НЭЭ

4.59

ХҮЧИЛТӨРӨГ-
ЧИЙН
БАЛЛОН

4.60

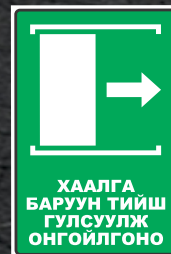
АМЬСГАЛЫН
БАГ

4.61

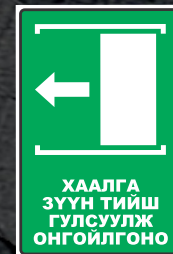
ОСЛЫН ҮЕД
ХӨЛӨГ ОНГОЦОН
ДЭЭР ЦУГЛАХ
ЦЭГ

4.62

ХААЛГА
БАРУУН ТИЙШ
ГУЛСУУЛЖ
ОНГОЙЛГОНО

4.63

ХААЛГА
ЗҮҮН ТИЙШ
ГУЛСУУЛЖ
ОНГОЙЛГОНО

4.64

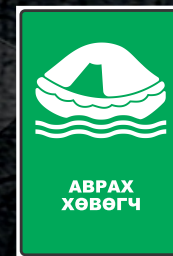
ОСЛЫН
ДОХИОЛОЛ

4.65

АВРАХ
ЗАВЬ

4.66

АВРАХ
ХӨВӨГЧ

4.67

4.68

4.69

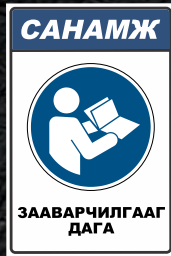

4.70

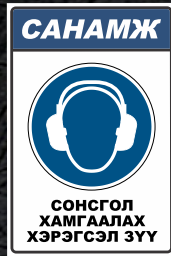

5.1

**ЗААВАРЧИЛГААГ
ДАГА**

5.2

**СОНСГОЛ
ХАМГААЛАХ
ХЭРЭГСЭЛ ЗҮҮ**

5.3

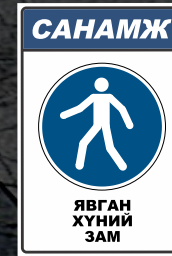
**ХАМГААЛАЛТЫН
ТҮРХЛЭГ
ТҮРХ**

5.10

**ГҮҮР
АШИГЛА**

5.11

**ЯВГАН
ХҮНИЙ
ЗАМ**

5.12

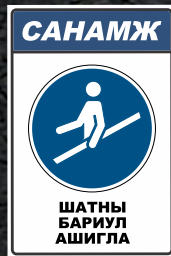
**НҮД ХАМГААЛАХ
ХЭРЭГСЭЛ
ЗҮҮ**

5.4

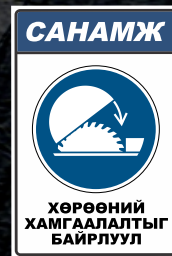
**ГАРАА
УГАА**

5.5

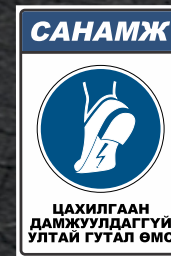
**ШАТНЫ
БАРИУЛ
АШИГЛА**

5.6

**ХӨРӨӨНИЙ
ХАМГААЛАЛТЫГ
БАЙРЛУУЛ**

5.13

**ЦАХИЛГААН
ДАМЖУУЛДАГҮЙ
УЛТАЙ ГУТАЛ ӨМС**

5.14

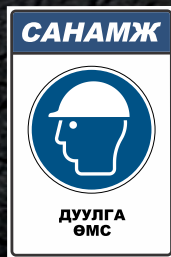
**ХАМГААЛАЛТЫГ
БУУЛГА**

5.15

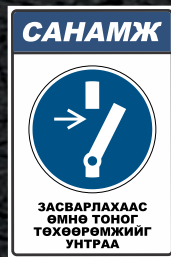
**НҮҮРНИЙ
ХАМГААЛАЛТ
ЗҮҮ**

5.7

**ДУУЛГА
ӨМС**

5.8

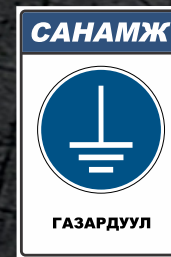
**ЗАСВАРЛАХААС
ӨМНӨ ТОНОГ
ТӨХӨРӨВЛЭЖИЙГ
УНТРАА**

5.9

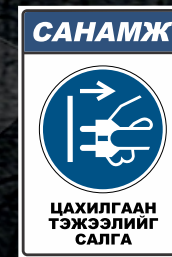
**ХАМГААЛАЛТЫГ
ӨРГӨ**

5.16

ГАЗАРДУУЛ

5.17

**ЦАХИЛГААН
ТЭЖЭЭЛИЙГ
САЛГА**

5.18

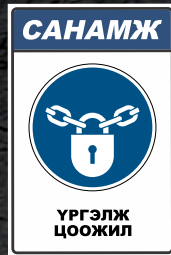
5.19

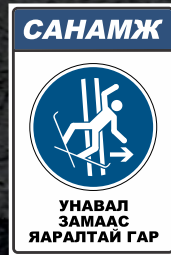
5.20

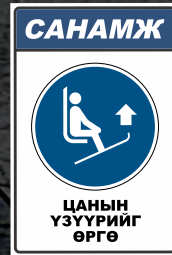
5.21

5.28

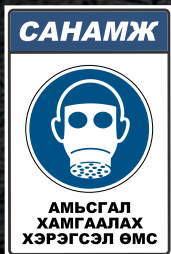
5.29

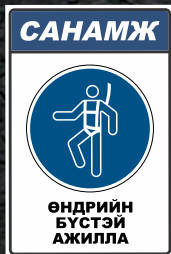
5.30

5.22

5.23

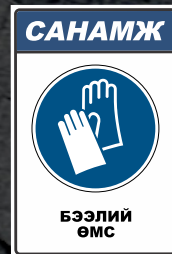
5.24

5.31

5.32

5.33

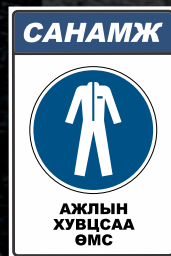
5.25

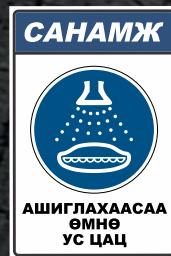
5.26

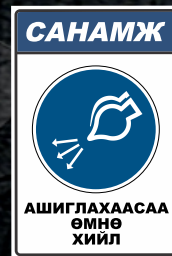
5.27

5.34

5.35

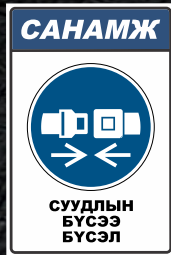

5.36

5.37

5.38

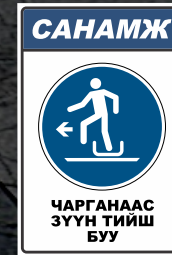
5.39

5.46

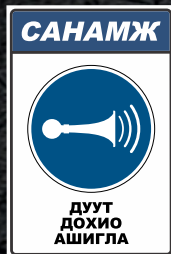
5.47

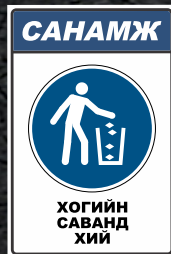
5.48

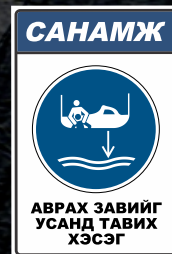
5.40

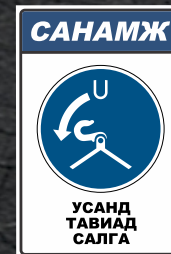
5.41

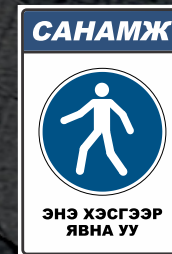
5.42

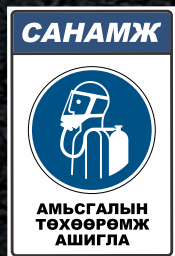
5.49

5.50

5.51

5.43

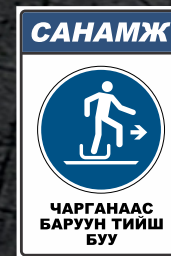
5.44

5.45

5.52

5.53

5.54

5.55

6.1

6.2

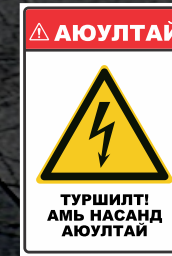
6.3

6.10

6.11

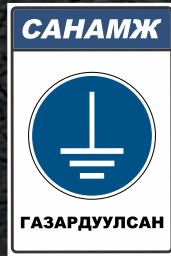
6.12

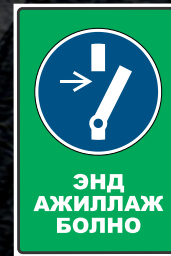
6.4

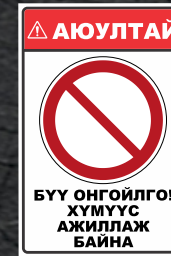
6.5

6.6

6.13

6.14

6.15

6.7

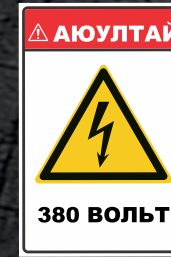
6.8

6.9

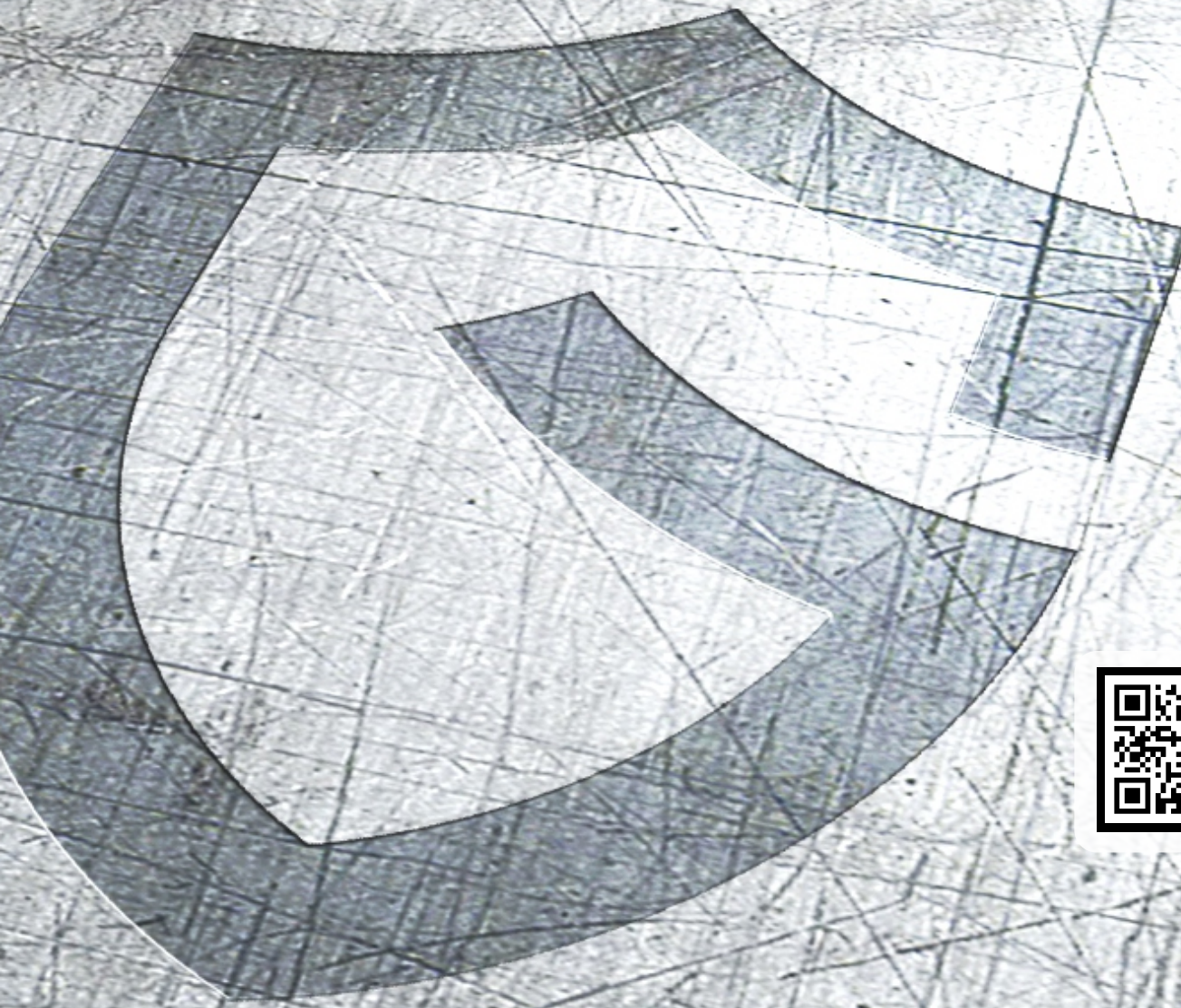

6.16

6.17

📍 #402, 4-th floor, Sakura Tower,
26-th khoroo, Bayanzurkh District,
Ulaanbaatar, Mongolia

✉ info@hsct.mn 🌐 www.hsct.mn
☎ (+976) 9401 7671, 9401 2004
9404 7871, 9401 7661